

Oponentský posudek magisterské diplomové práce

Název práce: Působení sociálních faktorů na trávení volného času adolescentů

Autor práce: Alena Fabiánová

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 3. 5. 2018

Ve své magisterské diplomové práci studentka prokázala schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce zpracovat zvolené téma. Studentka se snažila vytvořit text s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím určitého množství informačních zdrojů (s. 74-76). Osobně mne zajímá, jak je to u nás s časopiseckou produkcí na dané téma. Rád bych se na tomto místě zeptal na její nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu její bakalářské práce, a to ve srovnání se zahraničím. Také mne zajímá, do jaké míry při heuristické fázi psaní sledovala již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata. Jak lze tyto texty charakterizovat s ohledem na výběr tématu, použitou metodologii a obsah?

S ohledem na to, že rozsah magisterské diplomové práce by se měl pohybovat mezi sedmdesáti a devadesáti normostranami vlastního textu, předpokládám, že předložená práce tuto povinnost splňuje. Jak uvidíme v následujících odstavcích, ocenil bych v první polovině spíše stručnost. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou rovinu díla. Studentka se během zpracování snažila zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře pozitivně podtrhuje celkový dojem. V práci například ve větší míře nenalezneme jednoslabičné spojky a předložky na konci řádku (s. 12), což je bohužel mezi studenty velice rozšířený nešvar.

Co se týče odkazů na literaturu, osobně mi jako čtenáři a oponentovi velice vadilo, že parafrázované texty autorka doplňovala odkazy pouze na jméno autora a rok. Když nevím stránky, se kterými pracovala, mám před sebou celou knihu a informace je pro mne velice těžce dohledatelná. V mnoha případech podle mne měla autorka přesněji odkazovat na zdroje svého tvrzení, obecný odkaz knihu na konci dlouhého odstavce je mi k ničemu, pokud se objevují konkrétní tvrzení a postoje¹. Co se týče přímých citací,

---

¹ Na s. 15 „Je dokázáno, že pozitivní sociální kapitál strádá při deficitu volného času.“ Kým, kde, na základě čeho? Na s. 16-17 „Kromě jiných důvodů může být příčinou i to, že děti nejsou svým stylem života v rodinách nebo přístupem k pohybovým a ostatním volnočasovým aktivitám ve školách motivovány.“ To říká kdo, kde a na základě čeho? Na s. 18 píšete „Frustrované děti z dysfunkčních rodin, s nízkou podporou, nezájmem rodičů budou pravděpodobněji hledat zázemí vrstevnické party častěji než děti s dobrým rodinným zázemím.“ Kdo to tvrdí a na základě čeho? Na s. 19 „Bohužel jistá část mladých lidí má ke slušnému společenskému uplatnění horší dostupnost. Tímto jsou poznamenány děti narozené málo kvalifikovaným rodičům; děti, o které se rodiče příliš nestarali.“ Kdo to tvrdí a na základě čeho? Dále na s. 19 „Společnost, ve které žijeme, není, podle jistých sociologů, koherentní – spojitá.“ Kdo jsou ti „jistí

pouze výjimečně došlo k tomu, že citace měla zároveň odkaz na stránky i uvozovky. Obvykle jedna z těch věcí prostě nebyla (s. 9-10, 12, 15, 31-32, první případ na s. 35).

Co se týče rozdělení práce, vidím zde dva problémy. Zprvte teoretická a praktická část podle mého názoru spolu nekomunikují. V Úvodu práce se o praktické aplikaci nehovoří. Hovoří se zde správně o cíli práce, ale jaké budou metody a na jakých datech budou aplikovány? Že bude následovat nějaká praktická část zjišťuje čtenář postupně. Děje se tak to za pomoci náhodných zmínek (s. 12, 24). Vše totiž začíná až na s. 40.

Zadruhé teoretická část je podle mne naprosto zbytečně rozvláčná. Autorka se neustále točí v stále širších kruzích okolo pojmů rodina, škola a volný čas. Čtenář není veden jasnou argumentační linkou, ale stoupá po spirále výše a výše. Je obvyklé, že studenti při seznamování s odbornou literaturou do kvalifikační práce píší vše, s čím se setkali. Je to podobné, jako když vstoupíte do řeky a okolo vás neustále proudí voda. Podobný pocit má čtenář této kvalifikační práce. Autorka ho neprovede peřejemi informací, ale stojí společně s ním uprostřed přehrsle vět.²

Co osobně vysoce oceňuji, je praktická část práce, která ukazuje na autorčin zájem o téma, dobře odvedenou práci i reflexi získaných dat. Pak už je jen detailem, že seznam zdrojů je plný nedodělků.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého nepoučeného úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskuzi. Vyberte si to pro Vás nejzajímavější.

1. Na s. 13 píšete „*To blíže znamená, že dostupnost volnočasových aktivit pro jedince je těžká, zejména se jedná o jedince žijící na vesnicích, okrajových částech měst, které nedisponují širší nabídkou volnočasových aktivit.*“ Souvisí to s tradičním pojetím procesu urbanizace? Jak to odpovídá současnému procesu vyliďňování center měst, budováním tzv. satelitů, ale zároveň i zábavních center zaměřených na celou rodinu na okrajích měst?
2. Na s. 14 píšete „*V důsledku zásadních společenských a ekonomických transformací došlo i ke změně hodnotového systému a některé nemateriální hodnoty jsou nedoceňovány nebo dokonce opomíjeny.*“ Můžete říci nějaký příklad? Překročíte tak pouhou frázovitost Vašeho sdělení.
3. Na s. 15 vypisujete z literatury „*Existuje několik hodnotových pojetí rodiny, kdy tradiční pojetí dává rodičům právo a povinnost předávat dítěti svůj hodnotový systém a představu o dobrém životě.*“ Jaký je Váš názor na věc? Kvalifikační práce je také o vyargumentovaných postojích autora textu³.
4. Prosím o konzistentní argumentaci týkající se vrstevnických skupin. Obvykle se Vám dařilo v textu vystihnout u konkrétního pojmu jeho pozitivní

---

sociologové“, kde to tvrdí a na základě čeho? Na s. 20 píšete „*Zpočátku se vědci domnívali, že média mají na každého člověka stejný vliv.*“ Jací vědci, kde a na základě čeho?

² Zmínka na s. 30 „*Jak již jsme uvedli výše, ...*“ možná ukazuje na to, že sama autorka si tohoto problému byla vědoma. Zcela pomímám požadavek o definici toho „my“.

³ Neříkám, že se v práci neobjevují (s. 16). V tomto smyslu je věta „*Souhlasím s tvrzením Simmela (in Kubátová, 2010, str. 170–176), který uvádí, že ....*“ na s. 38 je milým překvapením.

i negativní dopad. Znamená to tedy, že pojem „parta“ je spojován ve Vašem argumentu vždy s negativními prvky a pojem „vrstevnická skupina“ by mohl mít nějaký pozitivní dopad?

5. Na s. 19 píšete „*Provázet je složitými životními situacemi, stávat se poradcem pro jejich účast v „normálních“ aktivitách, připravovat a uskutečňovat pro ně nové nabídky.*“ Co jsou to „normální“ aktivity a kdo to určuje?
6. Na s. 20 píšete „*Média nepopíratelně patří k jednomu ze zásadních faktorů ovlivňujících jak mladé, tak dospělé ve volbě a následné koupi produktů, služeb či nabídek různorodých aktivit, jelikož v dnešní postmoderní době nic není nemožné a svobodná volba je zásadním činitelem.*“ Považujete to za základní funkci médií?
7. A dále „*Z hlediska ovlivňování je medializace a digitalizace záporným jevem doby současné generace dětí a mládeže, která vyrůstá pod tlakem masové kultury, a především komerční televize.*“ Je tam i něco pozitivního?

Magisterskou diplomovou práci na téma: „*Působení sociálních faktorů na trávení volného času adolescentů*“ **doporučuji** k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi po výborné obhajobě k zvážení ohodnotit zmiňovanou magisterskou diplomovou práci známkou **velmi dobře**.⁴

Martin Klapetek

⁴ Především s ohledem na praktickou část kvalifikační práce.